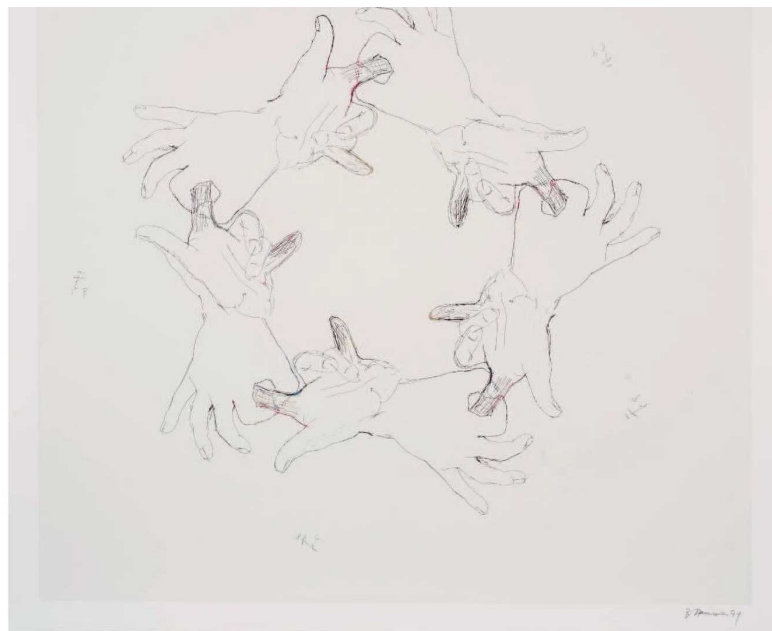

DE
TIJD

SABATO

Sabato (De Tijd)Date : **21/01/2017**Page : **34-39**Periodicity : **Weekly**Journalist : **Demeulemeester, Thijs**Circulation : **70000**Audience : **96390**Size : **3253 cm²**Advertising value equivalency : **42289,00 €**

Untitled (from Fingers & Holes Series), **Bruce Nauman, 1994**

'Brafa lokt meer en meer handelaars in hedendaagse kunst. De mix tussen antiek, design en moderne kunst maakt de beurs bijzonder interessant. Daarom kies ik ook de Bruce Nauman bij Meessen De Clercq, een galerie die voor de tweede keer deelneemt. Dit is een editie van een tekening van handen die elkaar vasthouden. Het werk is geen vanzelfsprekende keuze, maar verwijst naar Naumans sculptuur 'Untitled (Hand Circle)' uit 1996, die in de collectie van het Londense Tate Modern zit. Een heel intrigerend beeldhouwwerk. Ik zag het een tijd geleden en het maakte een blijvende indruk.'

Richtprijs: 9.500 euro,
Meessen De Clercq, stand 92d

DE COUPS DE COEUR VAN VIER KENNERS OP DE KUNST- EN ANTIEKBEURS

BRAFA CURATED

Waarnaar gaan deze vier kunstadviseurs of -handelaars absoluut kijken op de kunst- en antiekbeurs Brafa?

Speciaal voor Sabato stippelden ze hun must sees en must buys uit op Brussels mooiste. TEKST: THIJS DEMEULEMEESTER

The Harrowing of Hell, 16de eeuw

'Dit is het soort oude meester dat ook binnen een hedendaagse smaak past. Het is alleszins meer rock-'n-roll dan een klassiek bloemstilleven. Deze helse compositie is bijna surrealistisch. Het tafereel is een aantal keren geschilderd. Maar het representeert wel tijdloze, universele waarden van goed en kwaad, hemel en hel, transcendent en aards. En dat is nodig om het nog 'ontcijferbaar' te maken voor het publiek van nu. Dit werk is toegeschreven aan Pieter Huys, een heel getalenteerde volger van de iconische Jeroen Bosch'.

Prijs op aanvraag, Kunstberatung Zürich, stand 9c

Nocturne, René Magritte, 1923

'Brafa is natuurlijk de hoogmis van de Belgische kunst, vandaar ook deze Magritte in mijn selectie. Voor Magritte-verzamelaars die een representatief overzicht van zijn werk beogen, is dat interessant. Het werk dateert van 1923, in volle 'roaring twenties', nog vóór hij zijn iconische motieven als de pijp, de wolken, de appel en de bolhoed schildert. René Magritte is een kunstenaar met een internationale uitstraling. Zijn werk spreekt zowel fans van hedendaagse, oude als moderne kunst aan. De 'herkenbare' Magrittes zijn op dit ogenblik erg liquide, maar voor kenners is dit een veel spannender schilderij. Los daarvan is het ook gewoon mooi. Daarvoor dient een kunstbeurs toch ook? Jezelf een plezier doen met een kunstwerk dat je esthetisch raakt? Je koopt dit omdat je er voeling mee hebt, omdat het indruk op je maakt. Mijn raad: koop wat je mooi vindt. Maar koop ook slim en laat je goed adviseren.'

Prijs op aanvraag, Stern Pissarro Gallery, stand 119b

Shabti, Nieuwe Rijk, tussen 1295 en 1069 vóór Christus

'Iets wat me meteen opviel, was de houten shabti bij David Ghezelbash, een jonge handelaar met een exquise smaak in archeologie. Ik ga dit kunstobject meteen bekijken zodra de beurs opent. De sculptuur uit de Ramessidentijd (Nieuwe Rijk) is in hout gebeiteld. Zeldzamer dus dan een vergelijkbaar stuk in steen of faience. De herkomst van dit stuk gaat uitzonderlijk ver terug, tot eind 19de eeuw. Ik kon dit werk tot nog toe alleen op foto bekijken. En daarop ziet de kwaliteit van de hiërogliefen er super uit. Ik moet het eens in detail onderzoeken, om te zien hoe het zit met restauraties. Ghezelbash hou ik sowieso in de gaten. De stukken op zijn stand zijn altijd een goeie balans tussen academisch en decoratief.'

Prijs op aanvraag, Ghezelbash, stand 84c

1

Wie? HENRI P. VANDEKERCKHOVE (27) is de jongste art broker van België. Hij verhandelt als discrete intermediair kunst(objecten) tussen verzamelaars, handelaars of instellingen. **Specialiteit?** Klanten doen op hem een beroep wegens de persoonlijke service of om een nieuw collectiestuk te vinden, gaande van archeologische stukken tot hedendaagse kunst. **Op het cv?** Vandekerckhove leerde het vak bij Christie's en Sotheby's in Londen aan de afdeling Old Masters en European Sculpture & Works of Art. In Parijs draaide hij mee bij Galerie Perrin. Hij houdt sinds 2016 kantoor aan de Brusselse Zavel.

Bacchus-reliëf, atelier
Domenico Parodi, 18de eeuw

'Oude beeldhouwkunst is een van de zwaartepunten van Brafa aan het worden. En daarin zijn Tobias en Tom Desmet incontournable. De kwaliteit van dit 18de-eeuwse reliëf, gemaakt door het atelier van de Italiaanse beeldhouwer Domenico Parodi, is zo hoog dat het me meteen opviel. Heel krachtig en sensueel als sculptuur. Bovendien is het thema, een Bacchus-figuur, opnieuw universeel en herkenbaar.' →

Richtprijs: 50.000 euro, Gallery Desmet, stand 39b

Stilleven met oesters, gedroogd fruit, kastanjes en snoepgoed,

David Rijckaert II

'Dit fraaie 'ontbijtje' van Rijckaert II komt typisch uit de 17de-eeuwse Nederlanden: onder invloed van de reformatie straalt het een zekere soberheid uit. Deze stillevens waren een uitnodiging tot het delen van een maaltijd. Ze hingen vaak in de hal van chique huizen om gasten welkom te heten en de status van de gasteer te etaleren. Maar ze hadden ook een moraliserende functie: ze moesten eraan herinneren dat overdaad schaadt. Rijckaert toont zijn talent in de manier waarop hij de materialen schildert. Zo legt hij de nadruk op de lichtweerskaatsing in de glazen. In de geordende compositie vallen behalve oesters en droge vruchten ook luxeproducten als de citroen en de suiker op.'

Prijs op aanvraag.
Kunstberatung Zürich, stand 9c

Uli, Papoea-Nieuw-Guinea

'We vinden dat tribal art niet mag ontbreken in onze Braf-selectie: Brussel is een van de wereldhoofdsteden in dat domein. Dit is een subliem stuk, met een angstaanjagende maar tegelijk heel fijne expressie. Fascinerend aan deze uli-objecten uit Papoea-Nieuw-Guinea is de rijke iconografie, maar ook de intense kleuren en materialen, zoals schelpjes. Dit soort beelden is uiterst zeldzaam. Volgens ons zijn er maar een 200-tal bekend in de wereld, waarvan amper in privéhanden. De uli belichamen de ziel van een overleden stamhoofd en hadden een ceremoniële functie. Hun hermafrodiete voorstelling symboliseert de macht van een krijger en de vruchtbaarheid van een vrouw. Het zijn permanente beelden die hergebruikt en herwerkt werden. Verscheidene kunstenaars inspireerden zich op deze figuren:

Otto Dix, Picasso, Matisse en zelfs Jeff Koons.'

Prijs op aanvraag. Claes Gallery, stand 94d

Koolbladverdure, 16de eeuw

'We kozen deze verdure bij de Mechelse tophandelaar De Wit, omdat Brussel en Vlaanderen vroeger belangrijke centra van wandtapijtkunst waren. Braf is de perfecte gelegenheid om zulke kunstobjecten te tonen: zo'n tapijt was indertijd kostbaarder dan een schilderij. Dit type verdure is maar korte tijd vervaardigd en dit stuk heeft specifiek twee weversmerken, wat het interessant maakt voor verzamelaars. Dit exemplaar met koolbladeren en exotische elementen is eerder grafisch dan narratief. Dus het kan een mooie verrijking zijn voor een gevarieerde hedendaagse-kunstcollectie. We houden wel van die cross-over-aanpak.'

Richtprijs 115.000 euro,
manufactuur De Wit, stand 107c

Quatre Claus,

Antoni Tàpies, 2003

'Tàpies' oeuvre is over het algemeen somber, maar dit werk is opvallend frisser qua kleur en vormtaal. Toch herken je er ontegensprekelijk Tàpies' hand in. Onder meer door de typische elementen (kruis, ledematen), zijn materiaalgebruik en zijn filosofie over fysieke en spirituele pijn, als deel van het leven. Tàpies is heel belangrijk als een van de grondleggers van de materieschilderkunst. Hier zien we ook specifiek dat hij de klassieke rol van het canvas in vraag stelt. Zijn werk blijft ook nu nog actueel, omdat hij een meester was in het verbeelden van persoonlijke emoties ten tijde van politieke en sociale wantoestanden.'
 Richtprijs: 285.000 euro,
 Meessen De Clercq, stand 92d

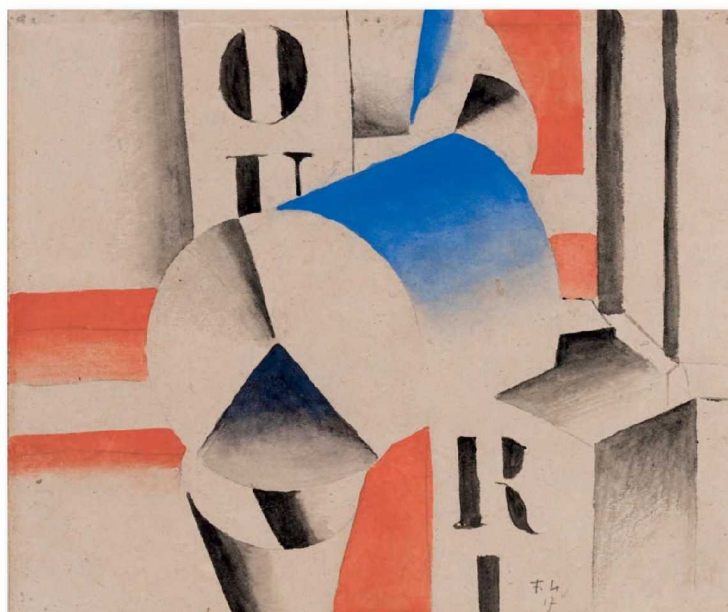
3

Wie? ELLEN DE SCHEPPER (33) EN LAURA DE BEIR (32) richtten in oktober 2015 Fine Art Consult op, een kunstadviesbureau dat verzamelaars begeleidt bij het aan- en verkopen van kunst, antiek en andere collectables. **Op het cv?** Beiden hebben ervaring in de veilingwereld bij Sotheby's, Christie's, Dorotheum en Bonhams. De Beir is gespecialiseerd in oude meesters, De Schepper in moderne en hedendaagse kunst.

Le remorqueur, Fernand Léger, 1917

'Le remorqueur' van de Franse modernist Fernand Léger is een bijzonder werkje, een gouache op papier die kunsthandelaar Samuel Vanhoegaerden onlangs heeft gevonden. Ook voor het Léger-comité, de Parijse officiële instantie die de toeschrijvingen doet en pas is opgericht, was het een ontdekking. Léger maakte sowieso heel weinig werken in deze 'figuratieve kubistische' en meest waardevolle periode. De reden is simpel: het was oorlog en hij draaide in het leger mee als soldaat. Het werkje komt uit de collectie van Robert Storm Petersen (1882-1949), een Deense artiest die tijdens het interbellum vaak in Parijs was. De gouache komt uit de 'mechanische periode' van Léger. We voelen duidelijk de invloed van het kubisme, maar misschien meer specifiek van het purisme en de collage. Léger had een passie voor de moderne, industriële technologie, die zich uit in experimenten met de cilindrische vorm. Vandaar dat dit genre ook 'tubisme' wordt genoemd. Na deze korte abstracte periode is Léger snel figuratiever gaan schilderen.' →

Richtprijs: 300.000 euro, Samuel Vanhoegaerden,
 stand 140a

**De Veehandelaar,
Hubert Malfait, 1926**

'Gelukkig zijn er nog handelaars als Oscar De Vos, die het beste van de Latemse Scholen meebrengen.

Deze veehandelaar van Hubert Malfait (1898-1971) komt uit de collectie van wijlen André De Ridder en is ruimschoots gedocumenteerd. Malfait is braver en minder uitgesproken 'kubistisch-expressionistisch' dan zijn tijd- en streekgenoten, maar dit is een heel mooie compositie, goed uitgebalanceerd qua kleur en vorm. De Latemse School lijkt voor veel mensen stoffig, maar ze verdient het om met een frisse blik bekeken te worden. Mensen als Oscar De Vos en Francis Maere doen dat al jaren met brio.'

Richtprijs: 300.000 euro.
Oscar De Vos, stand 117c

**Studie van druiven,
Nicolas de Largillière
(1656-1746), rond 1670**

'Een onevidente keuze misschien, maar deze studie met druiventrossen trof me meteen. Nicolas de Largillière (1656-1746) schilderde het rond 1670. En hoe! De Franse barokschilder, die zelfs eventjes in Antwerpen verbleef, is bekend om zijn portretten, landschappen en stilleven. Het genie zit hier in die prachtige schakeringen van bruin en groen: het doet me bijna denken aan de kleurenstudies van Josef Albers. De dynamiek in de compositie maakt de blozende druiven nog aantrekkelijker. Zo levensecht dat je erin wil bijten.'

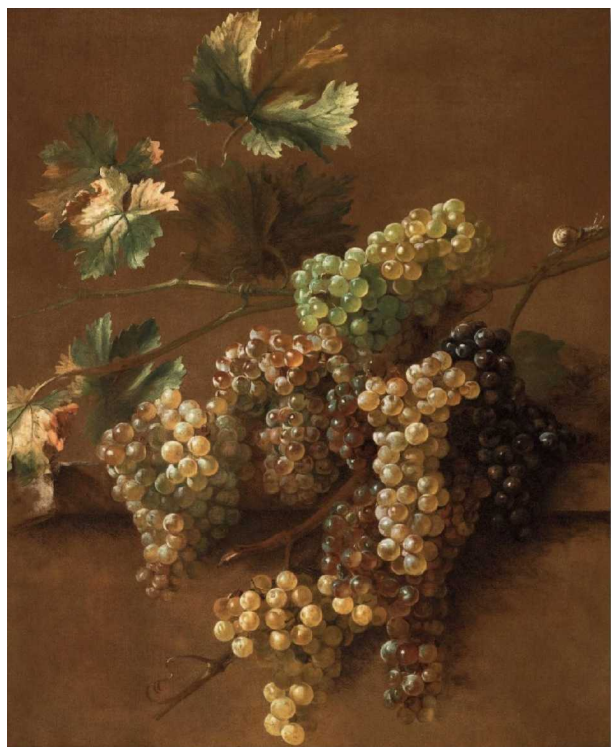
Prijs op aanvraag,
Galerie Perrin, stand 79c

Sofa, George Nakashima, 1960

'Wauw, die sofa van George Nakashima uit 1960 springt er voor mij meteen uit. Het meubel in walnoothout wordt bijna een autonome sculptuur. De Japanse roots van deze Amerikaanse meubelontwerper zijn meteen voelbaar in het handwerk en de proporties van de bank. Frank Landau, de Frankfurtse specialist in 20ste-eeuws design, doet voor de tweede keer mee aan Brafa. Als gedegen handelaar is hij een ferme aanwinst voor de beurs. De markt voor design is groot, maar voor topdesign van dit kaliber niet.'

Prijs op aanvraag, Frank Landau, stand 93d

2

Wie? PATRICK DE BROCK (56) runt sinds 1994 op de Zeedijk in Knokke-Zoute een galerie in moderne en hedendaagse kunst.

Opvallend? De Brock neemt voor het eerst deel aan de Brusselse beurs, nadat hij jarenlang op Art Brussels stond. Op Brafa brengt hij een minimalistische selectie met onder meer Alan Charlton, Imi Knoebel, Gunther Förg en Heimo Zobernig.

Abstractes Oval, Thomas Schütte, 2014
 'Wat mij in Thomas Schütte boeit? Hij is niet zo'n kunstenaar die met één idee en tien afgeleiden daarvan een hele carrière vult. Als artiest blijft hij zichzelf continu vernieuwen met nieuwe media of materialen. Het maakt zijn werk niet meteen herkenbaar en dat is zeldzaam, zeker op beurzen. Schütte is voor mij een van de topkunstenaars van zijn generatie. Dit werk in beschilderd keramiek is geworteld in de kunstgeschiedenis, maar is tegelijk hyperhedendaags. Grote klasse.'
 Prijs op aanvraag, Bernier/Eliades Gallery, stand 108c

Uli,

Papoea-Nieuw-Guinea
 Persoonlijk hou ik meer van 'kubistische, bijna abstracte' Afrikaanse kunst, maar deze uli uit Papoea-Nieuw-Guinea is zodanig expressief en zeldzaam dat ik er enorm toe aangetrokken ben. Het beeld komt oorspronkelijk uit de voormalige collectie van het Übersee-Museum in Bremen (1900), wat de provenance uiteraard ten goede komt. De proporties, symmetrie en de gelaagde 'architecturale' opbouw - net als een kathedraal - zijn voor mij erg interessant. Ik hou nogal van primitieve kunst. Dus wil ik op Brafa ook absoluut gaan kijken naar de rood-bruine yoruba bij Bernard De Grunne. En natuurlijk naar het uiterst plastische songye-masker bij Monbrison.'

Prijs op aanvraag,
 Claes Gallery, stand 94d

Brafa, 21-29 januari,
 Tour & Taxis Brussel,
www.brafa.art